

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36298
Nom: Intervenció en trastorns del llenguatge oral
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Facultat de Formació del Professorat	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Especialista en Audició i Llenguatge	OPTATIVA

COORDINACIÓ

TORDERA ILLESCAS JUAN CARLOS

RESUM

El programa de l'assignatura es dirigeix al coneixement que ha de tenir un mestre d'Educació Primària especialista en Audició i Llenguatge sobre els problemes del llenguatge oral que es poden presentar en l'alumnat del nivell educatiu esmentat.

Aquesta assignatura comprèn, especialment, els trastorns en l'adquisició del llenguatge en els components morfosintàctic, lexicosemàntic i pragmàtic i, tot i que els trastorns foneticofonològics s'han vist prèviament en *Intervenció en trastorns de la veu i la parla*, es tractaran aquells aspectes que estan relacionats amb uns altres trastorns (*Trastorn (del desenvolupament del) Llenguatge, Afàsia infantil*, etc.). Així doncs, aquesta assignatura tracta de completar els tipus de trastorns que es poden donar al component oral.

De manera conjunta o específica per als diferents problemes, s'estudien les dificultats de relació amb les altres persones i per als aprenentatges que sovint hi van associats, les estratègies i els recursos més adients per atendre els distints trastorns, les dimensions necessàries per a la detecció, l'avaluació i l'elaboració d'adaptacions curriculars i, igualment, per a la necessària coordinació amb els altres professionals implicats i amb les famílies.

implicats i amb les famílies.v>

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària

Obligació d'haver superat prèviament l'assignatura

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Una competència lingüística i comunicativa suficient, oral i escrita, corresponent al nivell C1 del Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües, en les llengües oficials.

Cal haver aprovat l'assignatura Lingüística per a mestres.

Capacitat de elaborar discursos orals i escrits en la llengua en què s'imparteix l'assignatura de forma coherent i adequada a l'àmbit acadèmic.

Habilitats bàsiques en informàtica i en la recuperació i anàlisi d'informació des de diferents fonts bibliogràfiques i in

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària

Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.

Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

Col·laborar en l'elaboració d'adaptacions curriculars per atendre estudiants amb necessitats educatives especials derivades de trastorns en la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.

Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.

Comunicar de manera oral i escrita observacions i conclusions respecte a pràctiques d'avaluació i intervenció a altres professionals i a la família.

Conèixer els fonaments biològics i psicològics necessaris per a la comprensió dels trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.

Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.

Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.

Conèixer i utilitzar adequadament els recursos que les tecnologies de la informació i la comunicació ofereixen per al tractament dels trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.

Conèixer i valorar de forma crítica els fonaments de diferents tècniques d'intervenció en trastorns de la comunicació, llenguatge, parla i veu.

Conèixer la diversitat terminològica i les característiques essencials de les diferents alteracions que tenen lloc en el desenvolupament en relació amb la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.

Contribuir a la millora de les competències comunicatives mitjançant el llenguatge oral i/o l'ús de sistemes augmentatius de comunicació.

Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.

Dominar els fonaments bàsics de la valoració en trastorns de la comunicació, llenguatge, parla i veu.

Dominar les estratègies organitzatives del context escolar per a l'atenció educativa de les necessitats educatives especials relacionades amb els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.

Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.

Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.

Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.

Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

Saber estratègies per a la detecció primerenca d'alteracions en comunicació, llenguatge, veu i parla.

Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

Utilitzar adequadament recursos públics i privats per a atendre necessitats educatives especials derivades de trastorns en la comunicació, el llenguatge, la parla i la veu.

Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció

1.1. Breu introducció a les disciplines lingüístiques: Morfologia, Sintaxi, Lexicosemàntica, i Pragmàtica i Anàlisi del discurs

1.2. Comentari textual del llenguatge infantil en els diferents nivells lingüístics

1.3. Desenvolupament del llenguatge oral

2. Trastorns del llenguatge

2.1. Concepte, etiologia i tipologia del Trastorn (del desenvolupament) del llenguatge. Del Retard del llenguatge al T(D)L

2.2. Afàsia infantil

2.3. Discapacitat motora i/o cognitiva (Síndrome de Down, Paràlisi cerebral infantil, Prader-Willi...) i trastorns del llenguatge

3. Avaluació i intervenció

3.1. Avaluació qualitativa i quantitativa del llenguatge oral en els nivells morfosintàctic, lexicosemàntic i pragmàtic

3.3. Intervenció en les diferents afectacions del llenguatge oral en els nivells morfosintàctic, lexicosemàntic i pragmàtic

4. El mestre d'Audició i Llenguatge i l'escola

4.1. Implicacions en l'aprenentatge del llenguatge escrit

4.2. Adaptacions curriculars en xiquets amb trastorns en el desenvolupament del llenguatge

4.3. Coordinació amb els professionals implicats i amb les famílies.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	60,00
Estudi i treball autònom	20,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Per aconseguir els objectius que es planteja aquesta assignatura, s'emprarà una metodologia activa que fa imprescindible la implicació de l'alumnat. Es fomentarà un acostament crític als diversos postulats teòrics que s'aportaran sense excloure les exposicions magistrals que la matèria pot exigir.

La pràctica acadèmica en aquesta assignatura s'estructura en diversos nivells:

Activitats presencials (40%)

1. Classes teoricopràctiques (30%)

Classes presencials teoricopràctiques en les quals es treballaran els continguts de l'assignatura, es debateran i faran activitats utilitzant distints recursos docents: classes magistrals, seminaris, tallers, grups de treball, etc.

Les orientacions i els materials necessaris per al desenvolupament d'aquestes activitats es facilitaran als estudiants bé en les sessions presencials, bé a través del servei de reprografia o des de l'aula virtual.

2. Treballs individuals i/o en grup (5%)

La realització de treballs té com a finalitat destacar la importància de l'aprenentatge cooperatiu i reforçar

-ne la individual. La defensa d'aquests treballs podrà ser individual o col·lectiva i es podrà fer a l'aula o en tutories i seminaris amb audiències reduïdes.

3. Tutories (5%)

Les tutories individuals i col·lectives serviran per a coordinar als estudiants en les tasques individuals i de grup, i igualment per a avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.

Les tutories també s'utilitzaran per a fer un seguiment de l'expressió oral, imprescindible per a aprovar l'assignatura.

Activitats no presencials (60% del volum total de treball)

4. Estudi i treball autònom (60%)

El model del docent com a investigador a l'aula centra l'activitat individual de l'estudiant en la formulació de preguntes rellevants i en la recerca, l'anàlisi, l'elaboració i la posterior comunicació d'informació. En aquest sentit, es plantejaran treballs individuals i altres de naturalesa cooperativa, tots orientats, supervisats i avaluats pels professors.

, tots orientats, supervisats i avaluats pels professors.

AVALUACIÓ

En finalitzar el curs, l'alumne haurà de ser capaç de:

- Reflexionar sobre els trastorns de la veu i la parla considerats com a objecte d'estudi.
- Demostrar el nivell aconseguit en l'adquisició de coneixements, habilitats, estratègies, tècniques, etc. específiques de la matèria i pròpies d'un futur mestre.
- Demostrar una competència lingüística i comunicativa, tant oral com escrita; en aquest aspecte l'avaluació serà contínua.
- Expressar-se de forma adequada oralment i per escrit, en situacions formals.

Per a l'avaluació final del curs, es tindrà en compte:

- El nivell aconseguit en l'adquisició de coneixements i habilitats específiques de la matèria.
- El domini de mètodes, tècniques i altres capacitats i destreses pròpies d'un estudiant de Magisteri.
- L'actitud cap a l'assignatura i el respecte als companys, l'assistència a les classes i la participació en aquestes, l'interès i la constància per a aconseguir una progressió positiva, i la capacitat per a treballar en grup.
- La competència lingüística i comunicativa de l'estudiant, tant oral com escrita, en relació amb el nivell C1 del Marc Europeu de Referència, especialment de la llengua en què s'imparteix l'assignatura.
- El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València

L'èxit d'aquests criteris s'observarà mitjançant proves com les següents:

- Amb caràcter general, es farà, almenys, una prova escrita i/o oral final. Serà imprescindible tenir aquesta part aprovada per aprovar l'assignatura. Valdrà entre un 60% i un 80% de la qualificació global.
- Realització de treballs (lectures, treballs de recerca i investigació...) i participació i, optativament, realització d'activitats d'aula: entre un 40% i un 20% de la qualificació global. Aquesta part no és recuperable.

- En cas que no es puga dur una avaluació contínua de l'assignatura, l'alumnat només podrà optar a la realització d'un examen la puntuació del qual estarà entre el 70-80% de la qualificació global en primera i en segona convocatòria.

En les proves i treballs escrits, es tindrà en compte la presentació i una cal·ligrafia adequada per a un futur mestre i, igualment, la correcció ortogràfica, lèxica i gramatical, i els aspectes referits a adequació, coherència i cohesió del text. En les proves i els treballs orals, es tindrà en compte la correcta expressió en la variant oral formal de la llengua emprada. En aquest sentit, s'aplicaran els criteris que establisquen les unitats docents de Català i Espanyol. La llengua en què s'imparteix l'assignatura serà la que els estudiants han d'usar a classe i en tots els instruments d'avaluació.

mparteix l'assignatura serà la que els estudiants han d'usar a classe i en tots els instruments d'avaluació.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

- Acosta, V.M.; Moreno, A.M. (1999). *Dificultades del llenguatge en ambients educatius. Del Retraso al Trastorno Específico del Lenguaje*. Masson.
- Aguado, G. (1999). *Trastorno específico del lenguaje. Retraso del lenguaje y disfasia*. Aljibe
- Boone, D. (1983). *La voz y el tratamiento de sus alteraciones*. Panamericana.
- Bustos Barcos, M. C. (1995). *Manual de logopedia escolar: niños con alteraciones del lenguaje oral en educación infantil y primaria*. . CEPE.
- Crystal, D. (1983). *Patología del lenguaje*. Cátedra.
- Gallardo-Paúls, Beatriz i Moreno, Verónica (eds.) (2010) *Estudios de Lingüística clínica V: Aplicaciones Clínicas*, València: Universitat de València. [Disponible: http://academia.edu/636532/Estudios_de_Linguistica_Clinica_V_APLICACIONES_CLINICAS_2010_]
- Gallardo-Paúls, Beatriz (2009) ¿12419 - Lingüística general y aplicada, 2008/2009¿, Open Course Ware, Universitat de València. [Disponible: http://ocw.uv.es/artes-y-humanidades/linguistica-general-i-aplicada/Course_listing]
- Gallego López. C., & Lázaro López-Villaseñor, M. (coord.). (2025). *Trastornos del desarrollo del lenguaje: especificidad y diversidad*. Síntesis
- Jiménez Ortega, José (2005). *Problemas de lenguaje: (Prevención y Recuperación. Guía para profesores)*, Madrid : La Tierra Hoy.
- Monfort, M., Juárez, A (2001): *Estimulación del lenguaje oral: un modelo interactivo para niños con necesidades educativas especiales*. Entha .
- Monfort, M.; Juárez, A. (1997). *Los niños disfásicos. Descripción y tratamiento*. PE.
- Muñoz, M. D. (2003). *Rehabilitación de la Lengua Oral y Escrita. Bases Neuropsicolingüísticas*. Madrid: CEPE.
- Narbona, J.; Chevrie-Muller, C. (Eds.) (1997). *El lenguaje del niño. Desarrollo normal, evaluación y trastornos*. Masson.
- Puyuelo, M. y Rondal, J. (2003). *Manual de desarrollo y alteraciones del lenguaje*. Masson.
- Sanz-Torrent, M. & Andreu, Llorenç (coord). (2023). *El trastorno del desarrollo del lenguaje*. Pirámide

- Tordera Yllescas, J. C. (2024). *Historia de la lingüística clínica. De los aspectos antropológicos a los aspectos lingüísticos y logopédicos*. Tirant lo Blanch

Referències complementàries

- Acosta, V.M.; Moreno, A.M. (1999): Dificultades del lenguaje en ambientes educativos. Del Retraso al Trastorno Específico del Lenguaje. Masson, Barcelona.
- Aguado, G. (1999): Trastorno específico del lenguaje. Retraso del lenguaje y disfasia. Málaga: Aljibe.
-
- Andreu Barrachina, Llorenç (coord) (2012): Desenvolupament i avaluació del llenguatge oral. Barcelona: Editorial UOC.
- Mendoza Lara, Elvira (coor) (2000): Trastorno específico del lenguaje. Madrid: Pirámide.
- Narbona, Juan y Claude Chevré-Muller (20012): El lenguaje del niño. Barcelona: Masson.

- Serra, Miquel, Elisabeth Serrat, Rosa Solè, Aurora Bel y Melina Aparisi (2000): La adquisición del lenguaje. Barcelona: Ariel.